

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA S GRAVENHAGE
2513AA22

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2014-0000066585

Bijlagen
Conceptbesluit

Datum 12 mei 2014
Betreft Aanbieding conceptbesluit 'kostentransparantie'

Hierbij doe ik u toekomen het concept voor het besluit waarmee nadere regels worden gesteld voor de verplichting voor pensioenfondsen om de uitvoeringskosten in het jaarverslag te rapporteren, zoals ook aan de Tweede Kamer is verzonden. Genoemde verplichting is opgenomen in het wetsvoorstel Wijziging van de Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en het Belastingplan 2014 (33847, novelle Witteveen).

Het besluit dient op 1 januari 2015 in werking te treden, gelijktijdig met genoemde wettelijke verplichting.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

WIJ **W**ILLEM **A**ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ontwerpbesluit van
tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte
beroepspensioenregeling in verband met informatie over uitvoeringskosten

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van
, nr. ;

Gelet op artikel 45a, tweede lid, van de Pensioenwet en artikel 56a, tweede lid, van de
Wet verplichte beroepspensioenregeling;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid van [niet invullen],

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

ARTIKEL I

In hoofdstuk 2 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte
beroepspensioenregeling worden na artikel 10 twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 10a. Informatie over uitvoeringskosten in jaarverslag

1. De administratieve uitvoeringskosten, bedoeld in artikel 45a, eerste lid, van de
Pensioenwet dan wel artikel 56a, eerste lid, van de Wet verplichte
beroepspensioenregeling, zijn de kosten voor het pensioenbeheer. Hieronder wordt
onder meer begrepen de kosten voor:

- a. het vaststellen en innen van de premie;
- b. registratie van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- c. informatieverstrekking aan en communicatie met deelnemers, andere
aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en de werkgever;
- d. het bestuur; en
- e. het toezicht door de toezichthouders.

2. De kosten van vermogensbeheer, bedoeld in artikel 45a, eerste lid, van de
Pensioenwet dan wel artikel 56a, eerste lid, van de Wet verplichte
beroepspensioenregeling, zijn de kosten voor het beheer van het belegde vermogen,
met uitzondering van de transactiekosten. Onder de kosten van vermogensbeheer wordt
onder meer begrepen de kosten voor:

- a. fiduciair vermogensbeheer;
- b. bewaarloon; en
- c. advieskosten.

3. De transactiekosten, bedoeld in artikel 45a, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel
artikel 56a, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, zijn de kosten

voor de transacties in vermogenstitels. Hieronder wordt onder meer begrepen de kosten voor:

- a. aankoop en verkoop van vermogensbestanddelen;
- b. acquisitie van beleggingen; en
- c. deelname aan beleggingsfondsen.

4. Kosten die niet aan een van de drie categorieën, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, kunnen worden toebedeeld worden naar rato over de drie categorieën verdeeld.

Artikel 10b. Weergave uitvoeringskosten in jaarverslag

1. De administratieve uitvoeringskosten, bedoeld in artikel 10a, eerste lid, worden in het jaarverslag opgenomen als totaalbedrag en als bedrag per deelnemer of pensioengerechtigde.

2. De kosten van vermogensbeheer, bedoeld in artikel 10a, tweede lid, en de transactiekosten, bedoeld in artikel 10a, derde lid, worden in het jaarverslag opgenomen als totaal bedrag en als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2015.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

Nota van toelichting

Met de wet *Wijziging van de Wet verlaging maximumopbouw en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en het Belastingplan 2014* is in de Pensioenwet een verplichting voor pensioenfondsen ingevoerd om hun kosten voor het administratieve pensioenbeheer en het vermogensbeheer in het jaarverslag te publiceren¹. Deze gezamenlijke kostencategorieën worden verder samengenomen onder de term 'beheerskosten'. Het doel van de verplichte publicatie in het jaarverslag is dat deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden van het fonds op uniforme en inzichtelijke wijze over de beheerskosten worden geïnformeerd. Aan de hand van deze informatie kunnen betrokkenen desgewenst – via het verantwoordingsorgaan – het pensioenfonds om uitleg vragen over de (ontwikkeling van de) beheerskosten. Het fondsbestuur legt over de kosten verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Dit besluit vult genoemde verplichting nader in. Om onnodige extra kosten te voorkomen is hierbij aangesloten bij de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie² en (waar mogelijk) bij reeds bestaande verplichtingen om over beheerskosten te rapporteren³.

De verplichting heeft betrekking op alle beheerskosten die het pensioenfonds in het verslagjaar heeft gemaakt. Hierbij dient het fonds onderscheid te maken tussen:

1. Administratieve uitvoeringskosten (pensioenbeheer).
2. Vermogensbeheerskosten.
3. Transactiekosten.

Niet alle kosten van een pensioenfonds kunnen direct aan een van deze kostencategorieën worden toebedeeld. Zo worden de kosten voor stafafdelingen en ondersteunende activiteiten (huisvesting, HRM en ICT) naar rato verdeeld over de drie categorieën.

Administratieve uitvoeringskosten

Onder deze noemer vallen – onder meer – de administratieve kosten die een pensioenfonds moet maken voor het vaststellen en innen van de premies, voor het registreren van de pensioenaanspraken en betalen van pensioenen, voor het informeren van en de communicatie met werkgevers, (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden. Tot de kosten voor pensioenbeheer worden daarnaast (onder meer) gerekend de bestuurskosten en de kosten die het fonds moet betalen voor het toezicht door De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten.

Vermogensbeheerskosten

Hieronder vallen alle kosten die het pensioenfonds maakt voor het beheer van het belegde vermogen, met uitzondering van transactiekosten. Een – niet limitatief – overzicht van de vermogensbeheerskosten omvat de interne kosten die het pensioenfonds (of het bestuursbureau) maakt voor vermogensbeheer, de kosten voor fiduciair vermogensbeheer, bewaarloon, advieskosten en performance gerelateerde kosten.

¹ Artikel 45a Pensioenwet en artikel 56a Wet verplichte beroepspensioenregeling.

² Pensioenfederatie, *Aanbevelingen uitvoeringskosten 2011*.

³ Jaarstaat voor DNB en de Richtlijn Jaarrekening (RJ) 610.

Transactiekosten

Deze categorie heeft betrekking op alle kosten die het pensioenfonds moet maken om transacties van vermogenstitels tot stand te brengen en uit te voeren. Naast de aan- en verkoopkosten, vallen onder transactiekosten ook de kosten voor de acquisitie van (illiquide) beleggingen en de vergoedingen die pensioenfondsen betalen bij het intreden in of uittreden uit een beleggingsfonds.

Wijze van rapporteren

De pensioenfondsen rapporteren de in het verslagjaar gemaakte kosten voor het pensioenbeheer in hun jaarverslag als totaalbedrag en als bedrag per deelnemer⁴. De vermogensbeheerskosten en de transactiekosten dienen in het jaarverslag te worden gerapporteerd als totaalbedrag en als percentage van het in het verslagjaar gemiddelde belegde vermogen. Hierbij wordt aangesloten bij de wijze waarop de pensioenfondsen hun beheerskosten in de jaarstaten aan De Nederlandsche Bank (DNB) moeten rapporteren. De kosten voor het vermogensbeheer mogen niet worden gesaldeerd met de beleggingsopbrengsten.

Op grond van Richtlijn voor de jaarrekening (JR) 610 geven de pensioenfondsen in de jaarrekening alleen kosten op die – via een factuur – rechtstreeks bij het fonds in rekening worden gebracht. Hierdoor blijven indirecte beheerskosten en prestatievergoedingen die met de (netto) beleggingsopbrengsten zijn gesaldeerd, buiten de jaarrekening. Deze kosten worden in het jaarverslag, en aan DNB, wel gerapporteerd. Voor pensioenfondsen, maar ook voor degenen die van de jaarstukken kennis nemen, is het onwenselijk dat op uiteenlopende wijze over de beheerskosten wordt gerapporteerd. In overleg met de Raad voor de jaarverslaggeving streeft de pensioensector naar een uniforme rapportageverplichting.

Een volledig transparante opgave van de transactiekosten is voor pensioenfondsen (en alle andere beleggers) naar verwachting niet mogelijk. In de prijs van een beleggingsproduct zitten veelal – naast de aan- en verkoopkosten – ‘verborgen’ kosten. Niet alle pensioenfondsen zijn in de positie om van externe vermogensbeheerders volledige transparantie af te dwingen. Waar DNB aan een fonds toestaat in hun jaarstaten de transactiekosten te schatten, kunnen de fondsen ook in hun jaarverslag met een schatting volstaan.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

⁴ Hieronder worden in dit verband verstaan: actieve deelnemers en pensioengerechtigden.